TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. birželio 27 d.*

„Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Mediacija civilinėse ir komercinėse bylose — Direktyva 2008/52/EB — Nacionalinės teisės aktai, nustatantys privalomą mediacijos procedūrą — Poreikio priimti sprendimą nebuvimas“

Byloje C-492/11

dėl *Giudice di pace di Mercato San Severino* (Italija) 2011 m. rugsėjo 21 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2011 m. rugsėjo 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Ciro Di Donna

prieš

Società imballaggi metallici Salerno srl (SIMSA)

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader (pranešėjas) ir C. G. Fernlund,

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* S. Varone,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir J-S. Pilczer,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch,

— Europos Komisijos, atstovaujamos F. Moro ir M. Wilderspin,

susipažinęs su 2013 m. balandžio 11 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: italų.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (OL L 136, p. 3), Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje, 6 ir 13 straipsnių ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio aiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp C. Di Donna ir *Società imballaggi metallici Salerno (SIMSA) srl* (toliau - SIMSA) dėl jo automobiliui padarytos žalos atlyginimo, dėl kurio *Giudice di pace di Mercato San Severino* ketina taikyti Italijos teisėje numatytą privalomą mediacijos procedūrą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aktai

3 Direktyvos 2008/52 8 ir 10 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„8. Šios direktyvos nuostatos turėtų būti taikomos tik mediacijai tarptautiniuose ginčuose, tačiau jokiu būdu neturėtų būti draudžiama valstybėms narėms taikyti tokių nuostatų ir vidaus mediacijos procesams.

<…>

10. Ši direktyva turėtų būti taikoma procesams, kuriuose dvi ar daugiau tarptautinio ginčo šalių savanoriškai siekia taikiai išspręsti ginčą padedant mediatoriui. Ji turėtų būti taikoma civilinėms ir komercinėms byloms <...>“

4 Minėtos direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šios direktyvos tikslas – sudaryti geresnes alternatyvaus ginčų sprendimo galimybes ir propaguoti taikų ginčų sprendimą skatinant naudotis mediacija bei užtikrinant subalansuotą mediacijos ir teismo proceso ryšį.“

5 Minėtos direktyvos 3 straipsnio a punkte teigiama:

„<...> vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

a) mediacija – struktūrinis procesas, neatsižvelgiant į tai, kaip jis pavadintas ar nurodytas, kai dvi ar daugiau ginčo šalių savanoriškai stengiasi pačios susitarti dėl jų ginčo sprendimo padedant mediatoriui. Šis procesas gali būti inicijuotas šalių arba pasiūlytas ar nurodytas pradėti teismo, arba numatytas pagal valstybės narės teisę.

<…>“

6 Šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Šia direktyva nedaromas poveikis nacionalinės teisės aktams, kuriuose nustatyta, kad mediacija yra privaloma, arba kuriais taikomos su mediacija susijusios paskatos arba sankcijos, tiek prieš prasidedant teismo procesui, tiek jam jau prasidėjus, jeigu šie teisės aktai neužkerta kelio ginčo šalims pasinaudoti teise kreiptis į teismą.“

7 Direktyvos 2008/52 7 straipsnio 1 dalis yra suformuluota taip:

„Atsižvelgiant į tai, kad mediacija turi vykti konfidencialiai, valstybės narės užtikrina, išskyrus atvejus, kai ginčo šalys susitaria kitaip, kad nei mediatoriai, nei mediacijos procesą administruojantys asmenys nebūtų įpareigojami civiliniuose ir komerciniuose teismo procesuose ir arbitražo metu teikti įrodymų dėl informacijos, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su mediacijos procesu, išskyrus šiuos atvejus:

a) tai būtina dėl viršenybę turinčių atitinkamos valstybės narės viešosios politikos interesų, visų pirma kai reikia užtikrinti vaikų geriausių [svarbiausių] interesų apsaugą arba išvengti fizinės ar psichologinės žalos asmeniui;

b) kai atskleisti mediacijos būdu pasiekto susitarimo turinį būtina, kad tas susitarimas būtų įgyvendintas ar privalomai vykdomas.

<…>“

Italijos teisė

Įstatyminis dekretas Nr. 28/2010

8 2010 m. kovo 4 d. priimtas Įstatyminis dekretas Nr. 28, kuriuo įgyvendinamas 2009 m. birželio 18 d. Įstatymo Nr. 69 dėl mediacijos siekiant taikaus ginčų sprendimo civilinėse ir komercinėse bylose 60 straipsnis (GURI Nr. 53, 2010 m. kovo 5 d., toliau - Įstatyminis dekretas Nr. 28/2010), buvo pateiktas Europos Komisijai kaip nacionalinė Direktyvos 2008/52 perkėlimo priemonė.

9 Šio dekreto 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta:

„Norintys teisme pareikšti ieškinį, susijusį su bendrąja nuosavybe, daiktinėmis teisėmis, pasidalijimu, paveldėjimu, šeimos sutartimis, nuoma, panauda, įmonės nuoma, žalos, atsiradusios dėl transporto priemonių ir laivų eismo, dėl gydytojo atsakomybės, šmeižto spaudoje ar kitoje visuomenės informavimo priemonėje, atlyginimo, draudimo, banko ir finansinėmis sutartimis, turi pirmiausia pasinaudoti mediacijos procedūra pagal šį dekretą <...>. Naudojimasis mediacijos procedūra yra ieškinio priimtinumo teisme sąlyga. Prieštaravimą dėl priimtinumo turi pateikti atsakovas (vėliau ši teisė prarandama) ar savo nuožiūra pirmajame teismo posėdyje iškelti teismas. Jei teismas nustato, kad mediacijos procedūra pradėta, tačiau nebaigta, jis kitą posėdį skiria po to, kai pasibaigė 6 straipsnyje nustatytas terminas. Jis priima panašų sprendimą ir tuo atveju, kai mediacijos procedūra nesinaudojama, kartu nustatydamas šalims penkiolikos dienų terminą pateikti prašymą dėl mediacijos.“

10 Šio dekreto 6 straipsnyje numatyta:

„1. Mediacijos procedūros trukmė negali viršyti 4 mėnesių.

<…>“

11 Įstatyminio dekreto Nr. 28/2010, iš dalies pakeisto 2011 m. rugsėjo 14 d. Įstatymu Nr. 148 (GURI Nr. 216, 2011 m. rugsėjo 16 d., p. 1), 8 straipsnis reglamentuoja mediacijos procedūros eigą. Šiame straipsnyje nustatyta:

„1. Pateikus prašymą dėl mediacijos įstaigos atsakingas asmuo skiria mediatorių ir nustato pirmo šalių susitikimo, kuris turi įvykti ne vėliau kaip per penkiolika dienų nuo prašymo padavimo dienos, datą. <…>

<...>“

12 Įstatyminio dekreto Nr. 28/2010 11 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Jei pasiekiamas taikus susitarimas, mediatorius parengia protokolą, prie kurio pridedama taikos sutartis. Jei toks susitarimas nėra pasiekiamas, mediatorius gali parengti taikinimo pasiūlymą. Bet kuriuo atveju mediatorius parengia taikinimo pasiūlymą bet kurioje procedūros stadijoje, jei abi šalys to prašo. Prieš parengdamas pasiūlymą mediatorius informuoja šalis apie galimas 13 straipsnyje numatytas pasekmes.“

<...>

4. Jei taikus susitarimas nepasiekiamas, mediatorius parengia protokolą nurodydamas pasiūlymą. Protokolą pasirašo šalys ir mediatorius, patvirtindamas šalių parašų tikrumą ar jų negalėjimą pasirašyti. Šiame protokole mediatorius daro įrašą apie vienos šalies nedalyvavimą mediacijos procedūroje.“

13 Minėto dekreto 13 straipsnyje, susijusiame su procedūros išlaidomis, nustatyta:

„1. Jei sprendimas, kuriuo išsprendžiama byla, visiškai atitinka taikinimo pasiūlymą, teismas atmeta bylą laimėjusios šalies, kuri atmetė taikinimo pasiūlymą, prašymą atlyginti išlaidas, patirtas po to, kai buvo pateiktas minėtas pasiūlymas, ir priteisia iš jos atlyginti pralaimėjusios šalies išlaidas, patirtas per šį laikotarpį, taip pat įpareigoja ją sumokėti į valstybės biudžetą papildomą sumą, atitinkančią jau sumokėtą žyminį mokestį. Civilinio proceso kodekso [*Codice di procedura civile*] 92 ir 96 straipsniai ir toliau taikytini. Šios dalies nuostatos, be kita ko, taikomos išlaidoms, susijusioms su mediatoriaus atlyginimu ir eksperto išlaidų kompensacija 8 straipsnio 4 dalyje numatytu atveju.

2. Jei sprendimas, kuriuo išsprendžiama byla, ne visai atitinka taikinimo pasiūlymą, teismas gali atmesti bylą laimėjusios šalies prašymą atlyginti išlaidas, susijusias su mediatoriaus atlyginimu ir eksperto išlaidų kompensacija 8 straipsnio 4 dalyje numatytu atveju, jei tam yra rimtų ir ypatingų priežasčių.“

Ministro dekretas Nr. 180/2010

14 Įgyvendindama savo teisės aktų leidybos kompetenciją Italijos vyriausybė priėmė 2010 m. spalio 18 d. Ministro dekretą Nr. 180, iš dalies pakeistą 2011 m. liepos 6 d. Ministro dekretu Nr. 145 (toliau - Ministro dekretas Nr. 180/2010). Šioje byloje svarbiame Ministro dekreto Nr. 180/2010 16 straipsnyje nustatyta:

„1. Kompensacija apima procedūros pradžios ir mediacijos išlaidas.

2. Kiekviena šalis moka po 40 EUR procedūros pradžios išlaidų, kurios įeina į bendras kompensacijos išlaidas. Pareiškėjas jas sumoka paduodamas prašymą dėl mediacijos procedūros, o kita ginčo šalis – įstodama į procedūrą.

3. Kiekviena šalis atlygina mediacijos procedūros išlaidas, kaip numatyta prie šio dekreto pridėtoje A lentelėje.

4. Šios A lentelės kiekvienoje eilutėje nurodyta didžiausia mediacijos procedūros išlaidų suma:

a) gali būti didinama ne daugiau kaip viena penktąja dalimi, atsižvelgiant į bylos svarbą ar sudėtingumą;

b) didinama ne daugiau kaip viena ketvirtąja dalimi taikos sutarties sudarymo atveju;

c) didinama viena penktąja dalimi pateikus pasiūlymą pagal Įstatyminio dekreto [Nr. 28/2010] 11 straipsnį;

d) Įstatyminio dekreto [Nr. 28/2010] 5 straipsnio 1 dalyje numatytose bylose šešiose pirmose eilutėse nurodytos sumos mažinamos viena trečiąja dalimi, o likusiose eilutėse – perpus, įskaitant šios dalies e punkte numatyto sumažinimo atveju ir netaikant kito šiame straipsnyje numatyto padidinimo, išskyrus numatytąjį šios dalies b punkte;

e) kai nė viena kitų nei prašymą taikyti mediacijos procedūrą pateikusių šalių nedalyvavo procedūroje, pirmoje eilutėje numatyta suma mažinama 40 EUR, kitose eilutėse – 50 EUR; šios dalies c punktas ir toliau lieka taikytinas.

<…>

14. Galima nukrypti nuo minimalios kompensacijos sumos, nurodytos prie šio dekreto pridėtos A lentelės kiekvienoje referencinėje eilutėje.“

15 Ministro dekreto Nr. 180/2010 16 straipsnio 4 dalyje nurodyta A lentelė atrodo taip:

Ginčo suma	(kiekvienos šalies) išlaidos
Iki 1 000 EUR	65 EUR
Nuo 1 001 iki 5 000 EUR	130 EUR
Nuo 5 001 iki 10 000 EUR	240 EUR
Nuo 10 001 iki 25 000 EUR	360 EUR
Nuo 25 001 iki 50 000 EUR	600 EUR
Nuo 50 001 iki 250 000 EUR	1 000 EUR
Nuo 250 001 iki 500 000 EUR	2 000 EUR
Nuo 500 001 iki 2 500 000 EUR	3 800 EUR
Nuo 2 500 001 iki 5 000 000 EUR	5 200 EUR
Daugiau kaip 5 000 000 EUR	9 200 EUR

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

16 C. Di Donna pareiškė ieškinį bendrovei SIMSA prašydamas atlyginti jo automobiliui bendrovės krautuvu su šakėmis padarytą žalą. Iš bylos medžiagos matyti, kad SIMSA neginčijo faktų, tačiau paprašė perkelti pirmą posėdį, kad galėtų pakviesti byloje dalyvauti draudimo bendrovę, apdraudusią jos atsakomybę nuo panašaus pobūdžio neteisėtų veiksmų. Be to, šiuo klausimu ji nurodė, kad prieš prašant jos atsakomybę apdraudusią draudimo bendrovę įstoti į bylą ginčas turi būti išnagrinėtas pagal privalomą mediacijos procedūrą, nustatytą Įstatyminiame dekrete Nr. 28/2010.

17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad šis dekretas taikomas faktinėms aplinkybėms pagrindinėje byloje, nes tarp SIMSA ir draudimo bendrovės, kviečiamos įstoti į bylą, esantys sutartiniai ryšiai susiję su draudimo sritimi, kurioje pagal šio dekreto 5 straipsnio 1 dalį mediacijos procedūra yra privaloma, ir be jos ieškinys nepriimtinas. Tačiau *Giudice di pace di Mercato San Severino* klausia, ar, siekiant nustatyti artimiausio posėdžio datą, reikia atsižvelgti ne tik į 45 dienų terminą, per kurį galima pakviesti draudimo bendrovę įstoti į bylą, bet ir į 4 mėnesių terminą, kuris reikalingas meditacijos procedūrai įvykdyti. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sutinka su SIMSA abejonėmis dėl Įstatyminio dekreto Nr. 28/2010 nuostatų atitikties Sąjungos teisei.

18 Tokiomis aplinkybėmis *Giudice di pace di Mercato San Severino* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„Ar pagal Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 ir 13 straipsnius, <...> Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, <...> Direktyvą 2008/52/EB <...>, Sąjungos veiksmingos teisminės gynybos apsaugos bendrąjį teisės principą ir apskritai visą Sąjungos teisę draudžiama vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių priimti teisės aktus, kaip antai Įstatyminį dekretą Nr. 28/2010 ir Ministro dekretą Nr. 180/2010 <...>, pagal kuriuos:

1) tolesniame procese teismas gali kildinti įrodymus iš šalies nedalyvavimo privalomoje mediacijos procedūroje be pateisinamos priežasties;

2) teismas atmeta bylą laimėjusios šalies, kuri atmetė taikinimo pasiūlymą, prašymą atlyginti išlaidas, patirtas po to, kai buvo pateiktas minėtas pasiūlymas, ir priteisia iš jos atlyginti pralaimėjusios šalies išlaidas, patirtas per šį laikotarpį, taip pat įpareigoja ją sumokėti į valstybės biudžetą papildomą sumą, atitinkančią jau sumokėtą žyminį mokestį (*contributo unificato*), jei sprendimas, kuriuo išsprendžiama byla, pradėta po atmesto taikinimo pasiūlymo, visiškai jį atitinka;

3) jei yra rimtų ir ypatingų priežasčių, teismas gali atmesti bylą laimėjusios šalies prašymą atlyginti išlaidas, susijusias su mediatoriaus atlyginimu ir eksperto išlaidų kompensacija, net jei teismo sprendimas, kuriuo išsprendžiama byla, ne visai atitinka taikinimo pasiūlymą;

4) teismas mediacijos procedūroje be pateisinamos priežasties nedalyvavusią šalį įpareigoja į valstybės biudžetą sumokėti sumą, atitinkančią už teismo procesą mokėtino žyminio mokesčio sumą;

5) mediatorius gali ar turi parengti taikinimo pasiūlymą, net jei šalys nepasiekė susitarimo ar net nedalyvavo mediacijos procedūroje;

6) bandymo išspęsti ginčą mediacijos būdu laikotarpis gali trukti iki keturių mėnesių;

7) praėjus keturiems mėnesiams nuo (mediacijos) procedūros pradžios pareikšti ieškinį galima tik mediacijos įstaigos sekretoriatui išdavus mediatoriaus parengtą protokolą dėl nepasiekto susitarimo, kuriame pateikiamas atmestas (taikinimo) pasiūlymas;

8) gali būti vykdoma tiek mediacijos procedūrų, kiek yra naujų prašymų, pateiktų laikantis įstatymų nustatytos tvarkos vykstant per šį laikotarpį pradėtam teismo procesui, ir dėl to atitinkamai pailgėja ginčo sprendimo laikotarpis;

9) privalomos mediacijos procedūros išlaidos bent du kartus viršija teismo proceso, kurio išvengti siekiama šia procedūra, išlaidas, ir skirtumas proporcingai didėja didėjant ginčo sumai (mediacijos procedūros išlaidos gali daugiau nei šešis kartus viršyti teismo proceso išlaidas) arba ginčo sudėtingumui (jei atsiranda būtinybė skirti ekspertą, padedantį mediatoriui spręsti ginčus, reikalaujančius specialių techninių žinių, kurio išlaidas apmoka procedūros šalys ir kurio parengta techninė išvada ar pateikta informacija negali būti vėliau naudojama teismo procese)?“

Faktinės aplinkybės, susiklosčiusios pateikus prašymą priimti prejudicinį sprendimą

19 Gavusi Teisingumo Teismo prašymą patikslinti motyvų, kurie pateisintų būtinybę pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą siekiant išspręsti ginčą pagrindinėje byloje, 2012 m. kovo 9 d. atsakyme prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad jei Teisingumo Teismas priimtų sprendimą, pripažįstantį nacionalinės teisės neatitiktį Sąjungos teisei, jis privalėtų neperduoti ginčo pagrindinėje byloje nagrinėti pagal mediacijos procedūrą, o tai turėtų įtakos skaičiuojant terminus, taikomus nustatant posėdžio datą.

20 2012 m. spalio 24 d. priimta Nutartimi Nr. 272/2012 *Corte costituzionale* (Konstitucinis teismas) pripažino kai kuriuos Įstatyminio dekreto Nr. 28/2010straipsnius būtent 5 straipsnio 1 dalį, 8 straipsnio 5 dalį, taip pat 13 straipsnį, išskyrus šiame straipsnyje daromą nuorodą į Italijos civilinio proceso kodekso 92 ir 96 straipsnius, prieštaraujančius Konstitucijai, todėl jie neturi reikšmės pagrindinėje byloje.

21 Iš šios nutarties, be kita ko, matyti, kad Įstatyminio dekreto Nr. 28/20105 straipsnio 1 dalį pripažinus prieštaraujančia Konstitucijai išankstinis mediacijos procedūros taikymas Italijoje prie pareiškiant ieškinį jau nėra būtina ieškinio priimtinumo sąlyga ir šalys nuo šiol nėra įpareigotos naudotis mediacijos procedūra.

22 2012 m. gruodžio 14 d. raštu Teisingumo Teismo kancleris paprašė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo jam nurodyti Nutarties Nr. 272/2012 pasekmes tiek nacionaliniame teisme nagrinėjamai bylai, tiek prašymui priimti prejudicinį sprendimą.

23 2013 m. sausio 17 d. laišku minėtas teismas atsakė, kad palieka savo prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Tačiau jis nepareiškė savo pozicijos nei dėl nurodytos nutarties poveikio sprendimui, kuris turi būti priimtas pagrindinėje byloje, nei dėl Teisingumo Teismui pateiktų prejudicinių klausimų svarbos.

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą

24 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, vykstant SESV 267 straipsnyje numatytai bendradarbiavimo tarp Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų procedūrai, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir nustatyti Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl jeigu pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės aiškinimu, Teisingumo Teismas iš esmės privalo priimti sprendimą (žr., be kita ko, 1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bosman*, C-415/93, Rink. p. I-4921, 59 punktą; 2001 m. kovo 13 d. Sprendimo *PreussenElektra*, C-379/98, Rink. p. I-2099, 38 punktą; 2010 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Fluxys*, C-241/09, Rink. p. I-12773, 28 punktą).

25 Tačiau Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad išimtinėmis aplinkybėmis, siekdamas įvertinti savo kompetenciją, jis gali nagrinėti sąlygas, kuriomis į jį kreipėsi nacionalinis teismas. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą atsakyti į prejudicinį klausimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei yra akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Sąjungos teisę visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai pagrindai, būtini, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *PreussenElektra* 39 punktą; 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Rüffler*, C-544/07, Rink. p. I-3389, 38 punktą; 2009 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Filipiak*, C-314/08, Rink. p. I-11049, 42 punktą ir 2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Melloni*, C-399/11, 29 punktą).

26 Primintina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką tiek iš SESV 267 straipsnio formuluotės, tiek iš jo bendros struktūros matyti, kad vykdant prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą preziumuojama, jog byla nagrinėjama nacionaliniuose teismuose ir joje jie turi priimti sprendimą, kuriame galėtų būti atsižvelgta į prejudicinį sprendimą (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2005 m. sausio 20 d. Sprendimo *García Blanco*, C-225/02, Rink. p. I-523, 27 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

27 Tačiau pagrindinėje byloje *Corte costituzionale* priėmus 2012 m. spalio 24 d. nutartį, nacionalinė teisė, taikytina pagrindinėje byloje nagrinėjamam ginčui, skiriasi nuo nacionalinės teisės, kuria remiantis pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagrindinėje byloje (pagal analogiją žr. minėto

Sprendimo *Fluxys* 32 punktą). Iš tiesų dėl šios nutarties, kuria pripažįstama tam tikrų Įstatyminio dekreto Nr. 28/2010 nuostatų neatitiktis Konstitucijai, minėtos nuostatos pašalinamos iš nacionalinės teisės sistemos.

28 Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo 2013 m. sausio 17 d. rašte nurodė, kad pageidauja palikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, jis nepatikslino, kodėl jo prejudiciniai klausimai lieka svarbūs sprendžiant ginčą pagrindinėje byloje.

29 Kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 20 ir 23 punktuose, devyni Teisingumo Teismui pateikti prejudiciniai klausimai dabar turi hipotetinį pobūdį.

30 Iš tiesų keturi pirmieji klausimai susiję su teisės aktų, kurie leidžia teismui, viena vertus, naudoti įrodymus prieš šalį, nedalyvavusią privalomoje mediacijos procedūroje be pateisinamos priežasties, ir įpareigoti ją pervesti į valstybės biudžetą sumą, atitinkančią už teismo procesą mokėtino žyminio mokesčio sumą (Įstatyminio dekreto Nr. 28/2010 8 straipsnio 5 dalis), atitiktimi Sąjungos teisei ir, kita vertus, atmesti bylą laimėjusios šalies, kuri atmetė taikinimo pasiūlymą, prašymą atlyginti išlaidas ir priteisti iš jos atlyginti mediacijos procedūroje patirtas išlaidas (šio dekreto 13 straipsnis). Taigi šie klausimai išimtinai siejasi su nuostatomis, kurios buvo pripažintos prieštaraujančiomis Konstitucijai. Šiomis aplinkybėmis padarius pakeitimus, susijusius su ginčijamų nacionalinių nuostatų taikymu, minėti klausimai neteko dalyko.

31 Kiek tai susiję su penkiais paskutiniais klausimais, susijusiais su meditacijos procedūros eiga, jos vykdymo terminais ir išlaidomis, pažymėtina, kaip tai buvo konstatuota šio sprendimo 27 punkte, kad nacionalinės teisės aktai, kurie taikomi ginčui pagrindinėje byloje, nebėra tie, kuriuos nacionalinis teismas nurodė nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Iš tikrųjų konstatavus, kad Įstatyminio dekreto Nr. 28/2010 5 straipsnio 1 dalis prieštarauja Konstitucijai, šalys neprivalo dalyvauti meditacijos procedūroje. Todėl, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 29 punkte, minėti klausimai prarado savo svarbą sprendimui, kuris turi būti priimtas pagrindinėje byloje.

32 Taigi atsižvelgiant į byloje įvykusius pokyčius prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme taikytinos teisės požiūriu Teisingumo Teismas nebegali priimti sprendimo dėl jam pateiktų klausimų (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Fluxys* 34 punktą).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

33 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

Nebėra poreikio atsakyti į 2011 m. rugsėjo 21 d. nutartimi *Giudice di pace di Mercato San Severino* (Italija) pateiktus prejudicinius klausimus byloje C-492/11.

Parašai.